

revista economică

SUPLIMENT

nr. 12

21 martie 1975

● În Buletinul Oficial nr. 22, din 27 februarie 1975 sînt publicate :

— Decretul Consiliului de Stat nr. 18/1975 prin care s-a aprobat constituirea Societății mixte cu răs-pundere limitată „ELECTRONICA APLICATĂ ROMÂNĂ — ELAROM”, cu sediul în București ;

— H.C.M. nr. 146/1975 pentru a-probarea Acordului de navigație maritimă, dintre guvernul Republicii Socialiste România și guvernul Re-publicii Franceze ; este publicat și acordul respectiv ;

— Ordinul nr. 5/1975 al ministru-lui aprovizionării tehnico-materiale și controlului gospodăririi fondurilor fixe, prin care se modifică „No-menclatorul materialelor și produse-lor de uz general și baremurile limită sub care transmiterea speci-ficațiilor, comandarea, contractarea și livrarea se efectuează prin ba-

FIȘIER LEGISLATIV

zele județene de aprovizionare și Baza de aprovizionare a municipiu-lui București”.

● În Buletinul Oficial nr. 23, din 5 martie 1975 sînt publicate :

— H.C.M. nr. 26/1975 privind autorizarea Ministerului Muncii de a efectua în valută unele operațiuni ocazionate de activitatea de asigu-rări sociale de stat ;

— H.C.M. nr. 152/1975 privind stabilirea și sancționarea contraven-țiilor în domeniul irigațiilor și al celorlalte lucrări de îmbunătățiri funciare ;

— Ordinul nr. 20/1975 al minis-trului agriculturii, industriei alimen-tare și apelor pentru aprobarea „Regulamentului privind încercarea și omologarea soiurilor de plante agricole”.

IN ACEST NUMĂR OFERĂ PRODUSE DISPONIBILE ÎNTREPRINDERILE :

- 1 ÎNTREPRINDEREA „INDEPENDENȚA”-SIBIU
Str. Karl Marx, nr. 33
- 2 ÎNTREPRINDEREA DE MAȘINI-UNELTE și AGREGATE-BUCUREȘTI
Bd. Muncii, nr. 250
Telefon : 43 06 50 ; 43 37 67 — Telex 011464
- 3 ÎNTREPRINDEREA JUDEȚEANĂ DE INDUSTRIE LOCALĂ „1 MAI” —
SATU MARE
Str. Digului nr. 4
Telefon : 12058 ; 13855
- 4 COOPERATIVA „ELECTRO-METAL”—ORADEA
Calea Clujului nr. 283
Telefon : 23883 ; 12418
- 5 C.M.C.I.B. — UZINA BUCUREȘTI
Șoseaua Giurgiului nr. 3 — Jilava
Telefon : 85 40 25
- 6 BUMBĂCĂRIA ROMĂNEASCĂ JILAVA
Sectorul 5 — București
Str. Gării Jilava nr. 112
Telefon : 85 56 40
- 7 ASOCIAȚIA ECONOMICĂ INTERCOOPERATISTĂ
CU PROFIL INDUSTRIAL GIURGIU
Șoseaua București, nr. 126,
Telefon : 2019 ; 2673

RUBRICA „CURIER ECONOMIC LEGISLATIV” CUPRINDE :

Un caz particular de răspundere extracontractuală ● Răspunderea materială pentru încălcarea prevederilor referitoare la retribuirea muncii ● Cotarea devizelor prin metoda indirectă — categorii de cursuri valu-tare ● Plata echivalentului retribuției în cazurile în care nu se prestează munca în mod efectiv ● Soluții arbitrale și judecătorești ● Întrebări și răspunsuri.

OFERTE

METALE PRODUSE DIN METAL

ȚEVI

- $\varnothing$ 76,1×2 W 4306 kg. 11560
- $\varnothing$ 152×6 W 4301 kg. 676
- $\varnothing$ 159×4,5 W 4306 kg. 205
- $\varnothing$ 163,3×12,5 W 7386 kg. 8237
- $\varnothing$ 159×5,9 W 4300 kg. 192
- $\varnothing$ 168,3×13 ASTM-200 kg. 2522
- $\varnothing$ 168,3×14,3 kg. 1570
- $\varnothing$ 219,1×14 W 4541 kg. 2295
- $\varnothing$ 323,9×17,4 kg. 2553

- Broaște siguranță cu cilindru buc. 3000
- Tablă neagră OL 37 06×35×765 kg. 10000
- Tablă decapată 0,25×535×765 kg. 9500
- idem 04×535×765 kg. 3300
- idem 05×535×765 kg. 9800
- idem 06×535×765 kg. 5100
- idem 1,25×535×765 buc. 2000
- Sirmă trasă lucioasă $\varnothing$ 0,8 kg. 2600
- idem $\varnothing$ 2,8 kg. 1000
- Sirmă pătrată 4,25×4,25 kg. 3500
- Sirmă dreptunghiulară 5×2 kg. 900
- Nituri 6×12 Stas 797 kg. 200
- Piulițe M.3. kg. 217
- Dispozitiv cuplare cu ghiare buc. 15000

- Bare trase OL 37 $\varnothing$ 2 mm buc. 300
- idem $\varnothing$ 5 mm buc. 1000
- idem $\varnothing$ 5,5 mm buc. 700
- idem $\varnothing$ 7 mm. buc. 500
- idem $\varnothing$ 8 mm buc. 300

- idem $\varnothing$ 8,5 mm buc. 400
- idem $\varnothing$ 12 mm buc. 700
- idem $\varnothing$ 30 mm buc. 500
- idem OL 52 $\varnothing$ 14 mm buc. 1500
- idem OLC 35 $\varnothing$ 16 mm buc. 400
- idem OLC 45 $\varnothing$ 15 mm buc. 2.800
- idem $\varnothing$ 20 mm buc. 4.000
- idem $\varnothing$ 30 mm buc. 2.000
- idem OL 42 hex. 32 mm buc. 1.500
- idem OLC 45 hex. 38 mm buc. 500
- idem 41 mm buc. 3.300
- idem 46 mm buc. 1.500

ȘURUBURI STAS 2117

- 6×30 buc. 7.000
- 8×20 buc. 3.000

STAS 2571

- 5×16 buc. 3.000
- 6×12 buc. 32.000
- 8×16 buc. 202.000

STAS 3167

- 5×45 buc. 450.000

STAS 3169

- 6×20 buc. 33.000
- 3×8 buc. 58.000
- 4×8 buc. 2.300.000
- 4×12 buc. 130.000
- 4×25 buc. 40.000
- 5×10 buc. 370.000
- 5×12 buc. 60.000
- 3×20 buc. 100.000
- 4×63 buc. 20.000
- 5×14 buc. 5.000
- 5×16 buc. 6.000
- 5×25 buc. 77.000
- 6×30 buc. 74.000

STAS 4845

- 5×16 buc. 123.000

STAS 4883

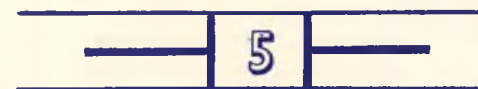
- 4×8 buc. 200.000
- 4×10 buc. 300.000

STAS 4362

- 4×10 buc. 200.000
- 5×40 buc. 59.000

STAS 925

- 5×40 buc. 9.900
- 6×25 buc. 371.000
- 6×25 buc. 64.000
- 6×30 buc. 204.000
- 6×40 buc. 11.000
- 6×70 buc. 700
- 8×25 buc. 2.500
- 8×60 buc. 200
- 10×80 buc. 800
- 12×40 buc. 3.800

- Tablă inoxid. 1,5 mm kg. 90,8
- Compoziții 83% kg. 100
- Siluminu kg. 1200
- Tablă plumb 5 mm kg. 1000
- Bare cupru $\varnothing$ 12 mm kg. 200
- idem $\varnothing$ 20 mm kg. 150
- idem $\varnothing$ 25 mm kg. 300
- idem $\varnothing$ 22 mm kg. 200
- Sirmă alamă $\varnothing$ 2 mm kg. 100
- idem aluminiu $\varnothing$ 5 mm kg. 300
- idem $\varnothing$ 6 mm kg. 400
- idem $\varnothing$ 8 mm kg. 300
- Șuruburi 16×120 kg. 4000
- idem 16×150 kg. 1300
- Magneziu metalic kg. 740
- Sirmă bobinaj BB $\varnothing$ 1,5 kg. 60
- idem BB $\varnothing$ 1,1 kg. 50
- Electrozi fontă FMB $\varnothing$ 4 kg. 106
- idem $\varnothing$ 5 kg. 117
- Sirmă bobinaj BB 1,4 kg. 212
- Cablu oțel $\varnothing$ 23 6×37 kg. 2905
- Sirmă bobinaj BB 1,8 kg. 800
- idem email 0,20 kg. 80
- Sirmă bobinaj BB 4,14×1,81 kg. 90

**TEXTILE • PIELE
CAUCIUC**

3

- Fire bumbac 140/2 kg. 1000
- Piele blanc 3—5 mm kg. 500
- PVC expandat negru pe tricot mp. 10000
- Vinilin expandat pe suport cizmăresc mp. 1300
- Posada (fiș) lat 105 cm kaki ml. 3017
- Fulgarin (fiș) 90 cm. kaki ml. 1252
- Paltin (fiș) lat 86 cm. kaki ml. 528

**CONSTRUCTII • INSTALATII
ELECTRICE**

5

- Doze ramificații bachelită IPE kg. 200
- Corp fluorescent GSB240 buc. 46
- Cond. ACYY 3×35×16 ml. 465
- idem MCG 3×35×16 ml. 889
- Bec. 220×150 buc. 500
- idem 220×200 buc. 300
- Antimoniu metalic kg. 244
- Întrerup. Pacco 63 A buc. 200
- Imersoare sens buc. 156
- Controlere tip CO 91 kg. 4
- Prize remorcă buc. 80
- Contactori stea triunghi buc. 75
- Rezistență ZR 5,5 buc. 14
- Conductorii MCG 3×16 ml. 505
- Întrerup. ISOL 25 A buc. 10
- Comutator stea triunghi 63 A buc. 40
- Contactori K 10.A buc. 89
- idem AC3 40 A buc. 9
- Elementi Sig. LFI 25 A buc. 2000
- Patroane MPR 400 A buc. 30

- Patroane MPR 500 A buc. 80
- Suport sig. MPR 315 A buc. 40
- Prize III 60 A buc. 80
- Conectori 6 m buc. 2000
- Arc E0 50549 buc. 370
- idem E0 5433/A buc. 459
- idem E0 50434/A buc. 97
- idem E0 5225 buc. 1688
- idem E05 131685 buc. 629
- idem E05 04218 buc. 356
- idem E05 07319 buc. 104
- idem E05 1389 buc. 243
- idem E05 03213 buc. 60
- idem E05 04213 buc. 1000
- idem E05 0735 buc. 756
- idem E05 07311 buc. 312

**MOTOARE • UTILAJE
SCULE**
MOTOARE ELECTRICE

- ALZ-5 pt. benzină buc. 1
- ASI 0,37×750 buc. 1
- ASI 0,55×750 buc. 5
- ASI FA 0,55×750 buc. 2
- ASI 0,75/1,3×750/1500 buc. 6
- ASI FA 2,2×750 buc. 3
- ASI 2,44×750/1500 buc. 3
- ASI 3×750 buc. 2
- ASI FA 3×750 buc. 5
- ASI 4×750 buc. 6
- ASI FA 4×750 buc. 4
- ASI FA 5,5×750 buc. 2
- ASI 7,5×750 buc. 4
- ASI FA 7,5×750 buc. 1
- ASI 10/14×750 1500 buc. 1
- ASI 15×750 buc. 1
- ASI 17×750 buc. 8
- ASI 55×750 buc. 1

- MIB-2 90×750 buc. 2
- ASI 3,7×1000 buc. 13
- ASI 0,55×1000 buc. 17
- ASI FA 0,55×1000 buc. 2
- ASI 0,75×1000 buc. 2
- ASI FA 1,1×1000 buc. 10
- ASI FA 3×1000 buc. 2
- ASI FA 18,5×1000 buc. 3
- MIB 110×1000 buc. 1
- ASI FA 0,30×1500 buc. 2
- ASI 0,55×1500 buc. 6
- ASI 2 axe 1,1×1500 buc. 30
- ASI 2,2/2,8×1500/3000 buc. 2
- Navale 2,5×1500/170V buc. 4
- ASI FA 3×1500 buc. 5
- ASI 2 axe 4×1500 buc. 20
- ASI 15×1500 buc. 20
- ASI FA 22×1500 buc. 45
- ASI ax lung 0,15×3000 buc. 5
- ASI 0,25×3000 buc. 1
- ASI 0,37×3000 buc. 7
- ASI 0,55×3000 buc. 7
- ASI 1,1×3000 buc. 11
- ASI 1,5×3000 buc. 8
- MIB 132×3000 buc. 1
- TCS 1×1000 buc. 1
- AE 1,1×750 buc. 3
- AE 0,8×1000 buc. 4
- AE 1,5×1500 buc. 3
- CC 620 0,9×3000 buc. 9

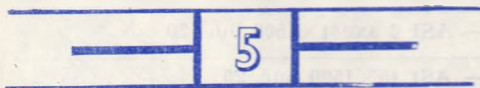
ELECTROPOMPE

- Criș 65 b 25×15 buc. 3
- Lotru 100 a 120×38 buc. 1
- Lotru 80 b 25×12/2,2×1500 buc. 1
- idem 712B×8000 buc. 12
- idem 716B×8000 buc. 3
- PH 25—01 buc. 4

REDUCTOR

- 1 BH 20 stg. buc. 2
- 1 BH 35,5 stg. buc. 3
- 1 BH 35,5 drp. buc. 1

- 2 BH 11,2 stg. buc. 1
- 2 BH 40 drp. buc. 1
- 2 H 225×40-1 buc. 1
- 3 H-485×71-8 buc. 2
- 3 H-485×100-0 buc. 1
- 3 H-610×90-1 buc. 2
- 3 H-770×71-0 buc. 1
- 3 CH-485×50-1 buc. 1
- RSO-0 1/50 buc. 8
- RSO-2 1/15 buc. 1
- FUL 2 1/16-9 buc. 1
- IBN 3 1/50-6 buc. 2
- IBN 3 1/50-6 buc. 1
- Variator RPT 63 A buc. 1

- Electromotor 3 Kw×1500 220/380 buc. 30
- Idem 4×750 TM×213 buc. 7
- idem 4×750 TM buc. 8
- Idem 7,5×3000 buc. 2
- Pietre polizor 300×40×40 buc. 40
- Pietre polizor 500×150×203 buc. 15
- idem 350×50×127 buc. 9
- idem 300×150×27 buc. 22
- idem 10×10×100 buc. 960

CHIMICE ● LEMN ● HIRTIE

- Email alb uscare cuptor 5241 kg. 2000
- Nitro alb 102-1 kg. 1000
- Nitro brun maro 752-1 kg. 2000
- Nitro lac mat L.002-70 kg. 10000
- Lac incolor Tirgoviste L.002-16 kg. 5700

- Vopsea grund V105-1 kg. 20000
- Pislă albă 12 m kg. 100

- Negru de fum kg. 400
- Cianură de zinc kg. 60
- Chit ptr. stropit C896 kg. 527
- Vopsea albastră ulei V 651-5 kg. 1000
- Vopsea neagră ulei 921-2 kg. 4000
- Emailită kg. 800
- Nitro email roșu kg. 1000
- Hamerslag kg. 1000
- Clei oase kg. 700

PIESE DE SCHIMB RULMENȚI

RULMENȚI SERIA :

- 1210 buc. 50
- 1210 K buc. 10
- 1211 buc. 40
- 1211 KC5 buc. 10
- 1217 buc. 10
- 1220 C4 buc. 3
- 1222 buc. 2
- 1300 buc. 3
- 1306 K buc. 11
- 1310 K buc. 2
- 1311 buc. 30
- 1311 K buc. 3
- 1312 K buc. 6
- 1318 buc. 2
- 1320 buc. 3
- 2213 K buc. 10
- 2215 K buc. 4
- 2216 K buc. 6
- 2307 K buc. 10
- 2311 K buc. 10
- 2316 buc. 1
- 3201 buc. 60
- 3304 buc. 300
- 3205 buc. 40
- 3305 buc. 8

- 3305 C3 buc. 8
- 3313 buc. 2
- 3315 buc. 2
- 4200 buc. 1
- 6013 buc. 80
- 6019 buc. 2
- 6022 buc. 10
- 6030 Z buc. 13
- 6032 P6 buc. 2
- 6038 buc. 2
- 6209 2 RS buc. 3
- 6210 ZN buc. 16
- 6211 ZN buc. 35
- 6222 C3 buc. 35
- 6303 Z buc. 80
- 6321 buc. 1
- 6332 buc. 1
- 6403 buc. 20
- 6405 buc. 65
- 6405 C3 buc. 4
- 6405 buc. 65
- 6409 M buc. 2
- 7108 buc. 5
- 7115 buc. 20
- 7209 buc. 7
- 7212 buc. 20
- 7218 buc. 6
- 7303 buc. 3
- 21304 buc. 3
- 21306 buc. 13
- 21312 buc. 4
- 21315 buc. 5
- 21314 buc. 1
- 21316 buc. 1
- 22208 K buc. 2
- 22211 K buc. 4
- 22224 K buc. 4
- 22238 K buc. 2
- 22308 K buc. 1
- 22314 K buc. 2
- 22317 K buc. 3
- 22336 C3 buc. 4
- 23030 buc. 2

— 23032 buc. 1	— N 307 buc. 10	— NUP 206 buc. 2
— 23048 buc. 2	— N 308 buc. 1	— NUP 212 buc. 3
— 23126 buc. 1	— NA 4912 buc. 13	— NUP 217 buc. 1
— 23218 K buc. 4	— NA 4917 buc. 6	— NUP 226 buc. 7
— 23222 C3 buc. 1	— NA 4918 buc. 2	— NUP 318 buc. 7
— 23222 C5 buc. 4	— NA 4920 buc. 1	— NUP 320 C3 buc. 2
— 23230 buc. 4	— NA 4924 buc. 2	— NUP 2207 buc. 6
— 23244 buc. 1	— NJ 206 C3 buc. 5	— NUP 2210 buc. 4
— 29330 buc. 1	— NJ 207 buc. 5	— NUP 2305 buc. 6
— 29412 buc. 2	— NJ 209 buc. 30	— NUP 2308 buc. 1
— 30120 buc. 1	— NJ 210 buc. 5	— NUP 2309 buc. 1
— 30219 buc. 2	— NJ 213 buc. 2	— NUP 2312 buc. 1
— 30222 buc. 5	— NJ 215 buc. 15	— NN 3014 K P51 buc. 10
— 30230 buc. 5	— NJ 218 buc. 8	— NN 3015 K P51 buc. 20
— 30318 buc. 20	— NJ 226 buc. 6	— NN 3016 K buc. 2
— 30320 buc. 10	— NJ 232 buc. 3	— NN 3022 K P51 buc. 5
— 31306 buc. 117	— NJ 236 buc. 6	— NNU 4926 K buc. 2
— 31312 buc. 4	— NJ 252 buc. 2	— RNA 4904 buc. 300
— 32221 buc. 10	— NJ 304 buc. 10	— RNA 4907 buc. 1
— 32028 buc. 2	— NJ 308 buc. 8	— RNA 4908 buc. 3
— 32232 buc. 4	— NJ 316 buc. 1	— RNA 4909 buc. 2
— 32320 buc. 10	— NJ 318 buc. 2	— 710 buc. 4
— 51100 buc. 5	— NJ 407 buc. 2	— 941/12 buc. 3
— 51101 buc. 2	— NJ 2206 buc. 3	— 943/40 136 buc. 10
— 51126 buc. 30	— NJ 2208 buc. 3	— 78 5 buc. 5
— 51132 buc. 4	— NJ 2215 buc. 10	— 57707 buc. 2
— 51134 buc. 10	— NU 207 buc. 10	— 64704 buc. 2
— 51160 buc. 1	— NU 217 buc. 10	— 64805 buc. 6
— 51216 buc. 30	— NU 226 buc. 2	— 64905 buc. 12
— 51306 buc. 20	— NU 232 buc. 4	— 404705 buc. 2
— 51315 buc. 6	— NU 236 buc. 4	— 704702 buc. 30
— 51318 buc. 5	— NU 244 buc. 6	— 704901 K buc. 10
— 51322 buc. 7	— NU 252 buc. 2	— 790601 buc. 9
— 51405 buc. 5	— NU 318 buc. 5	— 804701 buc. 4
— 51408 buc. 2	— NU 407 buc. 1	— 804704 buc. 20
— 51410 buc. 2	— NU 410 buc. 1	— 807813 buc. 2
— 51411 buc. 2	— NU 1016 buc. 2	— 852705 buc. 5
— 51413 buc. 1	— NU 1018 buc. 1	— 864904 buc. 3
— 51416 buc. 4	— NU 1020 buc. 5	— 922205 buc. 10
— 52220 buc. 1	— NU 1032 buc. 4	— 950118 buc. 29
— 52224 buc. 4	— NU 2207 buc. 20	— 986711 buc. 10
— 52320 buc. 1	— NU 2324 buc. 1	— 2007108 buc. 5
— N 220 NA buc. 2	— NUP 204 buc. 2	— 2007132 buc. 10
— N 224 buc. 1	— NUP 205 buc. 15	

2

RULMENȚI SERIA :

- G S 81120 buc. 8
- W S 6590 buc. 64
- W S 81120 buc. 8
- K. 45×52×18 buc. 131
- K. 50×57×18 buc. 100
- ANK 100/35 buc. 2
- K. 60×68×23 buc. 100
- K. 210×220×427 buc. 15
- K.220×230×427 buc. 15
- I.R. 40×45×20 buc. 4
- I.R. 45×50×25 buc. 180
- I.R. 60×70×25 buc. 76
- N.K. 24/20 buc. 3
- N.K. 25/16 buc. 100
- DNK 42/20 buc. 1
- DNK 47/30 buc. 2
- NNK 60/25 buc. 4
- NK 65/35 buc. 500
- NK 90/25 buc. 2
- NKI 30/30 buc. 3
- NKI 40/30 buc. 25
- NKI 55/35 buc. 38
- NAX 2530 P.5 buc. 6
- NKX 25 Z. buc. 3
- NAX 5035 Z buc. 8
- NAX 1023 buc. 4
- NK XR 40 Z buc. 2
- NKI B 59 buc. 4
- NN 3022 K buc. 2
- NJ 314 buc. 1
- NJ 315 buc. 1
- NJ 317 buc. 1
- NJ 2207 buc. 25
- NJ 2210 buc. 50
- NJ 2306 buc. 35
- NUP 2210 buc. 4
- NU 2309 buc. 4
- NU 2328 buc. 1

- NNU 4920 KP 51 buc. 22
- NNU 4920 KM Sp. C2 buc. 5
- NNU 4920 KM Sp. F. 12 buc. 22
- NNU 4920 K N P. 52 buc. 20
- 07/08/3398 buc. 23
- 67720—67780 cls. 3 buc. 37
- 67788—67720 BC 3 buc. 14
- 67782—67720 buc. 4
- 67782—67720 B buc. 6
- 67787—67720 B buc. 1
- 48393—320 D buc. 10
- XK 855053 TARBO buc. 4

CURELE TRAPEZOIDALE DIN CAUCIUC :

- 10×6×375 mm buc. 3
- 10×6×400 mm buc. 70
- 10×6×500 mm buc. 50
- 10×6×2000 mm buc. 10
- 10×6×2650 mm buc. 1
- 13×8×500 mm buc. 19
- 13×8×500 mm buc. 20
- 13×8×710 mm buc. 30
- 13×8×975 mm buc. 200
- 13×8×1060 mm buc. 200
- 13×8×1250 mm buc. 300
- 13×8×1320 mm buc. 58
- 13×10×1800 mm buc. 81
- 17×11×600 mm buc. 12
- 17×11×630 mm buc. 22
- 17×11×750 mm buc. 50
- 17×11×800 mm buc. 50
- 17×11×850 mm buc. 50
- 17×11×900 mm buc. 30
- 17×11×925 mm buc. 20
- 17×11×950 mm buc. 25
- 17×11×1000 mm buc. 50
- 17×11×1060 mm buc. 21
- 17×11×1180 mm buc. 162
- 17×11×1250 mm buc. 100
- 17×11×1400 mm buc. 50
- 17×11×1900 mm buc. 600
- 17×11×2360 mm buc. 60
- 17×11×2500 mm buc. 32
- 17×11×4500 mm buc. 10

- 22×14×925 mm buc. 2
- 22×14×1000 mm buc. 4
- 22×14×1100 mm buc. 23
- 22×14×1180 mm buc. 20
- 22×14×1200 mm buc. 31
- 22×14×1250 mm buc. 23
- 22×14×1400 mm buc. 16
- 22×14×1600 mm buc. 40
- 22×14×1700 mm buc. 51
- 22×14×2000 mm buc. 1
- 22×14×2240 mm buc. 15
- 22×14×3000 mm buc. 5
- 22×14×3150 mm buc. 5
- 22×14×3550 mm buc. 72
- 22×14×4250 mm buc. 10
- 22×14×5300 mm buc. 20

5

PIESE DISPONIBILE EXC 05—06

- Arbore buc. 15
- Ax canelat buc. 39
- Arbore vertical buc. 30
- Arbore buc. 12
- Arbore rotire buc. 30
- Arbore de mijloc buc. 10
- Roată Z 13 buc. 171
- Roată directoare buc. 20
- Rolă contrabalans buc. 180
- Roată lanț buc. 10
- Roată dințată buc. 20
- Roată dințată buc. 80
- Tambur buc. 50
- Saboți frină buc. 500
- Fundul lingurii buc. 101
- Palan ridicare stg. buc. 40
- Cupe draglină buc. 25

6

- Pedale buc. 2
- Ax dințat buc. 5

— Saci filtru bataj buc. 100

— Bucse ghidaj buc. 65

— Cuie ax 3021—18 kg. 30

— Plăci Kirschner buc. 15

— Rulmenți 32314 buc. 2

— Bucse H. 211 buc. 60

— Cuțit buc. 3

— Lagăre buc. 6

— Roată 04—005 buc. 562

— Roată numărător buc. 956

— Roată melc buc. 12

— Roți conice buc. 52

— Roți Z. 45 buc. 8

— Lanț role triplex m.l. 7

— Zale 3/8 buc. 14

— Axe verticale buc. 20

— Roți melcate buc. 20

— Garnitură Rapotop buc. 1.800

— Garnitură rigidă T. 1400 kg. 340

— Cuie ax 12826 kg. 30

— Cuie ax 6176 kg. 170

— Cuie ax 20434 kg. 64

— Cuie ax 12826—1 kg. 25

— Garnitură briseur kg. 48

— Capace pentru angrenaj buc. 2

— Suportți pentru cilindri buc. 8

— Angrenaj pentru T.L. buc. 2

— Secțiuni sfârșit cilindru dreapta buc. 2

— Secțiuni sfârșit cilindru stg. buc. 2

— Secțiuni mijloc cilindru dreapta buc. 5

— Secțiuni mijloc cilindru stg. buc. 5

— Secțiuni sfârșit cilindru buc. 2

— Secțiuni sfârșit cilindru buc. 2

— Secțiuni sfârșit cilindru buc. 2

— Furci cu degete buc. 72

— Suport roată buc. 54

— Cremalieră buc. 4

— Roată Z 30 buc. 2

— Ax camelat buc. 3

— Lanț duplex buc. 3

— Roți dințate buc. 10

— Crapodine buc. 102

— Suportți pentru cilindri buc. 225

— Angrenaj T.L. buc. 4

— Lanț 3/4 m.l. 32,320

— Lanț 1/2 m.l. 58,490

— Furci flyere 100.976 buc. 250

— Fus flyer buc. 219

— Furci flyere buc. 150

— Cremaliere buc. 16

— Lanț 5/8 m.l. 40,160

— Bucse ghidaj R.P.C. buc. 60

— Braț presiune U.T. 620 buc. 70

— Bucse H. 304 buc. 26

— Bucse H. 307 buc. 32

— Lamelă 3815 buc. 50

— Arcuri pentru role buc. 600

— Ghiară I—M.B. buc. 25

— Antibaloane buc. 1400

— Clicheți și contraclicheți buc. 39

— Axe pentru camă buc. 15

— Pinion Z. 13 buc. 16

— Lagăr oscilant buc. 14

— Talpă tijă buc. 32

— Melc buc. 7

— Roată dințată Z. 40 buc. 12

— Braț buc. 4

— Crapodine porțelan buc. 806

— Fuse tip R.P.C. buc. 840

— Camă buc. 6

— Conducător semitorți buc. 435

— Casete U. T. 600 buc. 36

— Colivii pentru curelușe buc. 210

— Cilindri canelați buc. 7

— Colivii T.70—40 buc. 435

— Cilindri presiune buc. 452

— Fuse 240—1 buc. 559

— Antibalon buc. 510

— Lame pentru casete buc. 385

— Frine fuse buc. 2988

— Ax buc. 200

— Cilindri presiune buc. 4200

— Pirghie 0215 Fe. — M.B. buc. 159

— Suport 1903 — M.B. buc. 125

— Ace opritor buc. 9000

— Role porțelan buc. 272

— Frine fuse buc. 2576

— Ace opritor buc. 26050

— Conducător fir buc. 2900

— Separator antibalon Ax 2115 buc. 500

7

— Geam securit 380×400 buc. 164

— idem 394×524 buc. 663

— idem 430×580 buc. 93

— idem 287×733 buc. 84

— idem 120×380 buc. 98

— idem 475×544 buc. 456

— idem 681×1371 buc. 26

— idem 210×635 buc. 24

— idem 610×790 buc. 20

— idem 590×710 buc. 48

— idem 322×794 buc. 35

— Arc bendix SR.131 buc. 38

— Arbore GAZ. sec. 61 buc. 1

— Arbore delco M.461 buc. 15

— Arbore cu came U.650 buc. 3

— Arbore cu came M.461 buc. 8

— Arbore cu came SR.101 buc. 4

— Arbore planetar spate M.461 buc. 1

— Axă planetară Volgă buc. 2

— Arbore volan M.461 buc. 6

— Arbore cardan SR.113—SR.113 L. buc. 2

— Arbore distribuitor buc. 2

— Arc supapă diferite buc. 54

— Arbore planetar buc. 2

— Arc supapă buc. 10

— Ax pirghie ambreiaj buc. 45

— Arc cond. ambreiaj buc. 40

— Balamale uși mari și mici buc. 50

— Bride arc spate buc. 4

— Bară direcție buc. 6

— Bucse fuzetă U.650 buc. 28

— Burduf SR.101 buc. 20

— Bușon radiator buc. 46

— Bolț piston TN 6/8 buc. 5

— Bucse tacheți SR.131 buc. 60

— Bucse reglaj saboți buc. 63

— Bucse cilindru 600500 buc. 2

— Buton pirghie debraiere buc. 56

— Bucse cercel arc spate SR.131 buc. 175

CONTRACT ECONOMIC

UN CAZ PARTICULAR DE RĂSPUNDERE EXTRA-CONTRACTUALĂ

În legătură cu prestațiile care se săvârșesc între organizațiile socialiste, problema **răspunderii** se pune, de obicei, pe termen **contractual**. Astfel, răspunderea pentru neîndeplinirea unor obligații se analizează în raport cu ceea ce contractul prevede și nu s-a respectat. Chiar mai mult. Se cere respectarea formei contractuale prevăzute de lege (art. 3 din Legea nr. 71/1969) iar în cazul nesocotirii acestei cerințe, răspunderea — deși contractuală — este limitată în sensul că beneficiarul răspunde pentru plata prețului și, dacă este cazul, pentru restituirea ambalajelor, iar furnizorul răspunde pentru calitatea prestației.

Decizia primului arbitru de stat nr. 2995/1974 ne atrage însă atenția că răspunderea pentru prestațiile săvârșite între organizațiile socialiste funcționează și pe alt plan decât cel contractual.

Astfel — reține decizia — „răspunderea contractuală fiind o răspundere de excepție, funcționează numai în ipoteza perfectării raporturilor contractuale, ceea ce nu se poate reține în speță, astfel că reclamanta nu este îndreptățită nici la prețul produselor neacceptate și nici la penalități de întârziere plății.

În schimb, pentru pagubele produse prin comportarea anterioară încheierii unui contract economic valabil (emiterea comenzilor de angajați fără calitate sau de unități fără personalitate juridică, retragerea nejustificată a unei comenzi valabile emise etc.) ca și pentru pagubele produse după expirarea contractului, părțile în culpă sînt ținute să răspundă după dreptul comun, neexistînd nici o dispoziție legală în vigoare care să exonereze de responsabilitate partea care, prin comportarea sa culpabilă, a cauzat prejudicii economiei naționale, așa cum s-a petrecut în cazul de față, comandîndu-se turnarea unor repere în cantități mai mari decât cele necesare“.

Preocuparea practicii arbitrale de a sancționa asemenea fapte ce nu cad sub incidența răspunderii contractuale este, fără îndoială, justificată din punct de vedere economic, deoarece promovarea unor soluții de natură celei citate are menirea de a întări simțul de răspundere al organelor din economie și oferă un mijloc juridic de a se obține repararea daunelor cauzate prin fapte culpabile străine de un raport contractual.

Din punct de vedere juridic, soluția pe care o comentăm s-ar putea justifica prin ideea **culpei în contrahendo**.

Părțile — unități economice — care intră în contact pentru executarea unei prestații și deci, pentru încheierea unui contract, au obligația să acționeze potrivit exigențelor principiului colaborării. În acest sens, ele sînt ținute să diminueze la maximum posibilitatea producerii unor erori, să se convingă în prealabil de existența condițiilor necesare executării întocmai a obligațiilor ce urmează a fi asumate și să se abțină de la crearea unor aparențe de natură să prejudicieze cealaltă parte. Nerespectarea acestor obligații constituie culpa în contrahendo.

Prin urmare, inducerea în eroare, respectiv crearea unor false aparențe sînt generatoare de răspundere, chiar extra-contractuală.

În ceea ce ne privește, credem că acest gen de răspundere trebuie să aibă un caracter excepțional, în sensul că problema angajării ei să se pună cu cea mai mare circumspecție. Aceasta deoarece prin art. 4 din Legea nr. 71/1969 s-a stabilit, cu titlu general, că „organizațiile socialiste vor pune în fabricație numai produse care au asigurată desfacerea prin contracte economice“. Instituirea acestei interdicții corespunde pe deplin rolului pe care contractul economic îl joacă în raporturile dintre organizațiile socialiste. Legiitorul, în considerarea acestui rol, pentru ca utilitatea prestației să fie asigurată, a interzis nu numai livrarea, dar și punerea în fabricație a produselor necontractate. Credem că examinarea comportamentului părților în perioada anterioară încheierii contractului economic trebuie făcută și în raport cu această interdicție spre a se putea stabili în mod just legătura cauzală dintre faptele comisive și omisive imputabile părților și daunele produse.

H. MATEI

FINANCIAR

RĂSPUNDEREA MATERIALĂ PENTRU ÎNCĂLCAREA PREVEDERILOR REFERITOARE LA RETRIBUIREA MUNCII

Fondul de retribuție a muncii reprezintă un segment deosebit de important în cadrul fondurilor unităților economice socialiste, atât prin volum cît și prin destinația conferită de lege. O proastă gospodărire, adică nedimensionarea judicioasă

în raport de sarcinile cantitative și calitative prevăzute în plan sau utilizarea neeconomicoasă a fondului de retribuție a muncii, neefectuarea unui control preventiv exigent asupra retribuțiilor și în general, orice încălcare a prevederilor legale privind acordarea drepturilor bănești din acest fond, cauzatoare de prejudicii, săvîrșită cu vinovăție, atrage răspunderea materială a autorilor.

O serie de prevederi cuprinse în diferite acte normative aparținînd legislației muncii, din care menționăm numai art. 1, alin. 1 și alin. final, precum și art. 7 din Legea nr. 18/1971, art. 205 și art. 209(3) din Legea nr. 57/1974, art. 107 din Codul muncii, reglementează răspunderea persoanelor încadrate în muncă pentru gospodărirea nerațională a fondului de retribuție a muncii, neaplicarea prevederilor legale stabilite în acest domeniu, neorganizarea controlului permanent al modului de aplicare a elementelor sistemului de retribuție a muncii, neluarea măsurilor pentru realizarea unei eficiențe maxime în utilizarea sa, încălcarea cu vinovăție a dispozițiilor legale care stabilesc drepturile personalului sau acordarea unor drepturi neconvenite.

Este de observat că art. 205 din Legea nr. 57/1974 are în vedere o răspundere juridică cu caracter administrativ, dar și o răspundere moral-politică în timp ce prevederile cuprinse în art. 209(3) se referă exclusiv la răspunderea materială.

Deși exprimate la modul general, aceste prevederi legale au o deosebită eficiență, deoarece organele de control specializate ale statului, făcînd aplicarea prevederilor Legii nr. 18/1971, au stabilit în numeroase cazuri răspunderea administrativă, disciplinară sau materială a conducătorilor de unități și a persoanelor din cadrul acestora pentru încălcarea prevederilor privind utilizarea fondului de retribuție a muncii.

• Deși enunțată în prevederile legale citate, răspunderea materială rămîne organic reglementată de dispozițiile Codului muncii, trebuind să îndeplinească cu necesitate și cumulativ condițiile esențiale pentru existența sa. Așadar, în primul caz, menționat de art. 209(3) din Legea nr. 57/1974, cînd s-a refuzat acordarea unor drepturi bănești convenite, nu poate fi vorba de răspunderea materială a celui care a încălcat cu vinovăție legea, dat fiind că, într-o atare împrejurare, unitatea nu a suferit nici un prejudiciu. În astfel de situații poate fi atrasă deci, numai răspunderea disciplinară a persoanei vinovate.

În situația în care persoana încadrată a primit sub formă de retribuție sume mai mari decît i se cuveneau, aceasta

poate fi obligată la restituirea lor dacă au fost constatate într-o perioadă de cel mult 1 an — de la data primirii sumelor, în baza art. 108(1) din Codul muncii, cu condiția ca să nu i se poată reține culpa sa personală. Pentru sumele ce i s-au acordat necuvenit anterior acestui an, este atrasă răspunderea materială a celui din eroarea sau culpa căruia s-au calculat ori s-au acordat sumele respective (Plenul Tribunalului Suprem, decizia de îndrumare nr. 5/1974, în Buletinul Oficial partea III, nr. 215/1974).

În legătură cu stabilirea cuantumului retribuițiilor supuse recuperării fie de la beneficiar, fie de la persoanele din vina sau eroarea cărora s-au făcut asemenea plăți, este de discutat dacă cele statuate sub vechea legislație de instanța noastră supremă cu privire la retribuiția cuvenită în mod real unei persoane mai sînt sau nu actuale față de prevederile legii de față. În trecutul apropiat, Tribunalul Suprem a statuat că persoana care a obținut încadrarea într-o funcție fără îndeplinirea condițiilor legale (de studii sau vechime) este îndreptățită să primească totuși retribuiția aferentă funcției îndeplinite, dacă activitatea pe care a prestat-o a fost corespunzătoare și numai în caz contrar, s-a considerat că unitatea a fost păgubită cu diferența dintre retribuiția plătită și aceea la care persoana avea dreptul să o primească pentru o funcție corespunzătoare pregătirii sale (Tribunalul Suprem Secția civilă, decizia nr. 921/1971, în „Revista română de drept“, nr. 2/1972, pag. 172). Pentru a stabili deci întinderea prejudiciului este necesar a preciza în prealabil dacă retribuiția superioară celei, aferente funcției i se cuvine în tot, în parte, sau deloc, persoanei în cauză, în raport de cantitatea, calitatea și importanța socială a muncii pe care a depus-o. Avînd în vedere principiul fundamental al retribuirii în raport cu cantitatea, calitatea și importanța socială a muncii, socotim că cele statuate în trecut de instanța supremă își păstrează valoarea și sub imperiul legii actuale.

În toate celelalte situații, cînd acordarea nelegală a retribuiției este consecința directă și nemijlocită a unei încadrări eronate făcută fie de compartimentul de specialitate fie de comisia tehnică de încadrare și promovare a personalului din unitate, este atrasă și răspunderea lor materială în raport de gradul de contribuție la producerea prejudiciului, sub rezerva expresă ca suma respectivă să nu mai poată fi recuperată de la beneficiar (Tribunalul Suprem, Colegiul civil, decizia nr. 501/1964, în „Justiția nouă“, nr. 12/1964, pag. 153).

Dr. C. JORNESCU

EXPORT ● IMPORT

CONSULTAȚII :

COTAREA DEVIZELOR PRIN METODA INDIRECTĂ — CATEGORII DE CURSURI VALUTARE

Cotarea devizelor se efectuează prin două metode: directă și indirectă.

În articolul nostru precedent „Cursurile valutare — cotarea devizelor“ (a se vedea „Revista economică — Supliment“ nr. 9/28 februarie 1975) am relatat despre metoda directă de cotare. În cele ce urmează vom prezenta metoda indirectă de cotare a devizelor.

Metoda indirectă constă în exprimarea monedei (valutei) naționale în valută străină. Prin această metodă practică la bursa engleză se cotează valuta națională.

Exemple de cotare indirectă :

Poziția lirei sterline („The Times“, no. 59.263/1974).

Cursuri pe piață

	In timpul zilei	
	decembrie 5	decembrie 5
New York	\$ 2,3230—3315	\$ 2,3290—3300
Montreal	\$ 2,2910—3020	\$ 2,3000—3020
Amsterdam	9,95—98 Fl.	5,96 ¹ / ₂ —97 ¹ / ₂ Fl.
Bruxelles	86,50—87,00 fr.	86,50—70 fr.
Copenhaga	13,57—72 k.	13,69 ¹ / ₂ —71 ¹ / ₂ k.
Frankfurt pe Main	5,74 ¹ / ₂ —78 m.	5,74 ¹ / ₂ —75 ¹ / ₂ m.
Lisabona	57,50—90 e.	57,60—80 e.
Madrid	132,00—35 p.	132,05—25 p.
Milano	1545—50 l.	1547 ¹ / ₂ —49 ¹ / ₂ l.
Oslo	12,47—52 k.	12,49 ¹ / ₄ —50 ³ / ₄ k.
Paris	10,72—78 f.	10,74 ¹ / ₂ —75 ¹ / ₂ f.
Stockholm	9,87—92 k.	9,90 ³ / ₄ —91 ³ / ₄ k.
Tokio	695—700 y.	697—99 y.
Viena	41,00—40 sch.	41,00—20 sch.
Zürich	6,16—23 f.	6,16—17 ¹ / ₂ f.

Metoda indirectă mai poate fi aplicată și pentru a cunoaște cît reprezintă moneda națională în echivalență cu alte valute.

De exemplu: 1 leu = 0,20120 dolari S.U.A. (respectiv 1 : 4,97); sau 1 leu = 0,15 ruble (respectiv 1 : 6,67) etc.

O formă a metodei indirecte ar fi și aceea în care sînt indicate cursurile monedei naționale pe diferite piețe valutare (burse de valori) din lume, în special la principalele valute (lira sterlină, dolarul S.U.A. etc.).

De exemplu, putem citi în „Financial Times“ no 26514/1975 :

(Valoarea lirei sterline în lume, extrase)

Țara și unitatea	Valoarea lirei sterline
Canada dolar	2,2980
Finlanda marcă	8,72
Franța franc	10,89 ¹ / ₄
R.F. Germania marcă	9,95
Grecia drahmă	69,99 ¹ / ₂
Italia liră	1551 ¹ / ₂
Japonia yen	698
Olanda gulden	6,13 ¹ / ₂
Norvegia coroană	12,79 ¹ / ₂
Portugalia escudo	58,75
Spania peseta	133,52 ¹ / ₂
Elveția franc	6,53 ¹ / ₂
Uniunea Sovietică rublă	1,72
S.U.A. dolar	2,3270

Aceasta înseamnă că pentru 1 liră sterlină se plătesc 2,2980 dolari canadieni, 8,72 mărci finlandeze, 10,89 franci francezi etc.

Cunoașterea problemelor valutare este de mare însemnătate în activitatea curentă a unui lucrător din sectorul comerțului exterior, mai ales de către cei care lucrează în serviciile operative (comerciale), întrucît trebuie să cunoască în ce valută este mai avantajos să încheie contractele de export sau import, în special în țările în care este posibil a se încheie contracte și în altă valută decît aceea a țării respective. Urmărirea succesivă în timp a cursurilor valutarilor ne dă posibilitatea de a le cunoaște tendințele evolutive pentru perioade mai apropiate etc.

★

Se cunosc următoarele categorii de cursuri valutare :

1. Din punct de vedere al modului de stabilire al cursului : cursul oficial (care poate fi fix sau fluctuant), **curs liber** și **curs tolerat (negru)** ;

2. Din punct de vedere al relației bancă/solicitant : curs de vânzare și curs de cumpărare ;

3. Din punct de vedere al variabilității monedei (valutei) cotate: nesigur și sigur.

● **Cursul valutar oficial** este cursul unei valute stabilit de banca centrală sau instituția de emisiune monetară, ori de un alt organ împuternicit (competent).

De exemplu: Banca Centrală din Reykjavik (Islanda) a anunțat că începînd de joi 13 februarie 1975 a stabilit un nou curs oficial al coroanei islandeze față de dolarul S.U.A. Noul curs este de 149,60 coroane pentru un dolar, față de cursul anterior de 119,70 coroane islandeze („România liberă“, nr. 9426/14 februarie 1975).

Cursul valutar oficial poate fi :

— **curs fix**, în sensul că nu se schimbă sub influența directă a cererii și ofertei ;

— **curs fluctuant sau flotant fiind** cursul care se schimbă sub influența cererii și ofertei aferente monedei proprii a unei țări, autoritatea monetară a acesteia renunșând să mai susțină cursul monedei sale prin intervenții pe piața valutară. Susținătorii acestui curs apreciază că paritatea valutară (raportul dintre puterile de cumpărare a două monede) trebuie lăsată să varieze în mod liber, ca și în domeniul prețurilor. În acest mod pot fi puse de acord puterile de cumpărare externă și internă a monedei cu cursul fluctuant. Practic, dacă cursul unei monede scade, scade și puterea sa de cumpărare externă, deci se reduc importurile ; în același timp, în alte țări, care pot achiziționa această valută în scădere cu mai puțină monedă proprie vor cumpăra mărfuri, respectiv vor impulsiunea creșterea volumului exporturilor a țării cu valută în scădere. Cursul fluctuant poate fi „pur“, în situația în care autoritatea monetară nu intervine deloc în sprijinul propriei monede și curs fluctuant, „impur“ ori „controlat“, în cazul în care autoritatea monetară își fixează anumite marje-limită în afara cărora intenționează să intervină în favoarea monedei sale, pentru a descuraja speculațiile monetare.

● **Cursul valutar liber** este cursul stabilit de bursele de valori la anumite date (în țările capitaliste dezvoltate din punct de vedere economic, zilnic) și publicat ori transmis prin mijloace moderne de telecomunicații. În anumite perioade, în special cele bîntuite de puternice crize monetare care se repercutează asupra anumitor valute supraevaluate, susceptibile de a fi devalorizate, bursele de valori sînt închise temporar, pe perioade scurte de timp pentru a se da posibilitate autorităților monetare să ia poziție. În aceste intervale de timp încetează și activitatea bursieră, deci nu mai cotează. Astfel au procedat bursele din Franța, R. F. Germania, Elveția, Japonia etc. în perioadele de criză a dolarului S.U.A. din anii 1972—1973.

● **Cursul valutar de vînzare** este cursul la care este vîndută valuta de către bancă, pentru a fi utilizată de cumpărător la plata unor importuri. Cursul valutar de vînzare se mai numește și **curs monedă**.

● **Cursul valutar de cumpărare** este cursul la care este cumpărată valuta de către bancă, valută rezultată din încasarea unor exporturi de către o firmă din țara băncii. Cursul valutar de cumpărare poartă denumirea și de **curs marfă**.

Atît cursul valutar de vînzare, cît și cel de cumpărare sînt stabilite de banca centrală sau instituția de emisiune monetară. De exemplu : Banca Centrală a Braziliei a anunțat că începînd de la 25 iunie 1974, a stabilit un nou curs oficial al cruzeiro-ului față de dolarul S.U.A. Noul curs oficial este de 6,775 cruzeiros pentru 1 dolar S.U.A. la cumpărare și de 6,815 cruzeiros pentru 1 dolar la vînzare.

● **Cursul valutar „nesigur“** — Cotele oficiale ale bursei de valori sînt exprimate în moneda națională a țării în care se face cotarea, astfel încît valutele (1 dolar S.U.A. 100 franci francezi etc.) rămîn neschimbate și numai cursul lor variază. Această situație generează expresia că „dă nesigur“. De exemplu cursul unui dolar S.U.A. la bursa din Paris : pentru 1 dolar S.U.A. (dau succesiv în timp 5—7 zile de ex.), 4,638 franci, 4,425 franci ; 4,624 franci ; 4,575 franci etc.

● **Cursul valutar „sigur“** — În cazul în care moneda națională rămîne invariabilă, iar cursul său exprimat în unități valutare străine variază, se spune că modul de cota pe acele piețe „dă sigur“. De exemplu la bursa londoneză se poate spune că „dă sigur“ întrucît după cum am văzut în articolul precedent la „**Metode de cotaire a devizelor**“ (metoda indirectă), 1 liră sterlină cotează 2,3290 ; 5,96 florini ; 86,50 franci belgieni ; 57,60 escudos etc. (Poziția lirei sterline — „The Times“ no. 59263/6 dec. 1974).

Mihai Gheorghe IMIREANU

DREPTURI BANESTI

PLATA ECHIVALENTULUI RETRIBUȚIEI ÎN CAZURILE ÎN CARE NU SE PRESTEAZĂ MUNCA ÎN MOD EFECTIV

În orînduirea noastră socialistă, munca constituie o îndatorire de onoare, dreptul la muncă fiind garantat prin Constituție și realizat prin alte reglementări de bază (Codul muncii, Legea nr. 8/1972, Legea nr. 12/1971, Legea nr. 57/1974). Și tot astfel, retribuirea pentru munca socialmente utilă, efectiv prestată, constituie un drept fundamental al celor ce muncesc și, în mod corelativ, o obligație principală a unităților socialiste, ce se îndeplinește înaintea oricăror alte obligații patrimoniale (art. 192 alin. 1 din Legea nr. 57/1974).

Legea nr. 57/1974 prevede în art. 1(3) și art. 5(4) că retribuirea se acordă pe baza unei munci (activități) efectiv prestate.

Aceste prevederi, care au un conținut principial și sînt inspirate din normele eticii și echității socialiste, trebuie coroborate și corelate cu alte dispoziții legale, spre a nu se considera că unele reglementări cu caracter de specificitate în baza cărora se asigură echivalentul dreptului la retribuire și fără prestarea efectivă a muncii, au fost în mod implicit abrogate de noua lege a retribuirii muncii după cantitate și calitate.

În cele ce urmează vom menționa și analiza, asemenea situații, precizînd însă că nu avem în vedere ajutoarele materiale pentru incapacitate de muncă, maternitate etc. și nici îndemnizațiile convenite pentru concediile de odihnă efectuate sau neefectuate (compensarea lor în bani).

● În baza art. 16 și 17 din Legea nr. 1/1970, în cazul în care unitatea a făcut plîngere penală împotriva unei persoane încadrate în muncă sau aceasta a fost trimisă în judecată pentru fapte penale incompatibile cu funcția deținută, conducerea unității îl va suspenda din funcție, fără a i se plăti pe această perioadă retribuirea aferentă. În cazul constatării nevinovăției, cel în cauză are dreptul la o despăgubire egală cu partea din retribuire de care a fost lipsit. Suma echivalentă retribuirii este denumită de lege, despăgubire.

● De asemenea, are drept la echivalentul retribuirii, calculată pe baza retribuirii medii realizate în ultimele 3 luni anterioare desfacerii contractului de muncă, și persoana împotriva căreia s-a luat o asemenea măsură care a fost ulterior anulată de un organ competent printr-o hotărîre definitivă. Despăgubirea se acordă de unitate.

● În anumite situații, enunțate de art. 198 din Legea nr. 57/1974 și reglementate prin acte, normative, personalul trimis în misiune permanentă în străinătate este retribuit în valută dar și în lei, în țară, în conformitate cu dispozițiile respective.

● Dînd o corectă și creatoare interpretare prevederilor Codului muncii în concretizarea principiului garantării dreptului la muncă, practica noastră judiciară a statuat, în mod constant, că are drept la plata unei despăgubiri, persoana căreia — fără a i se desface contractul de muncă — a fost pusă în imposibilitate de a-și îndeplini obligațiile sale. (Tribunalul județean Galați dec. civ. nr. 605/1971). Pe aceeași linie de gîndire, Tribunalul Suprem statuase anterior că, în cazul în care unitatea împiedică o persoană încadrată de a presta munca, este obligată a o des-

păgubi, plătindu-i retribuția cuvenită pe respectiva perioadă de timp (decizia civilă nr. 936/1966 în C.D. 1966 pag. 251).

● De asemenea, în cazul în care unitatea nu pune în executare hotărîrea de reintegrare în muncă a unei persoane, este obligată la plata despăgubirii pe perioada de la pronunțarea hotărîrii și pînă la executarea efectivă a acesteia (art. 136 alin. 3 din Codul muncii). Pe întreaga perioadă, persoana reintegrată are drept la plata unei despăgubiri echivalentă cu retribuția de care a fost lipsită.

● În cazul condamnării sau arestării pe nedrept, persoanele în cauză au dreptul la repararea pagubelor pricinuite în acest mod cu condiția ca eroarea judiciară comisă să nu le fie imputabilă. Legea prevede că pierde dreptul la despăgubire persoana care, în cursul urmăririi penale sau a judecării, cu **intenție** sau **culpă gravă**, a stînjinit sau a încercat să stînjească aflarea adevărului.

Despăgubirea se calculează în raport de retribuția avută de cei în cauză la data arestării. Repararea pagubei se face de către stat, prin Ministerul Finanțelor, în cazul în care achitarea a survenit în baza art. 10 lit. a sau c. din Codul de procedură penală și de la persoanele arătate în art. 394 lit. b și d și în art. 507(1) din același cod în celelalte cazuri de achitare.

● Persoana care, este martor, expert sau interpret în procesul penal are drept la venitul de la locul de muncă pe durata lipsei de la serviciu prilejuită de chemarea la organul de urmărire penală sau la instanță, potrivit art. 190 din Codul de procedură penală. În baza alin. final din același articol, suma se plătește de unitatea la care lucrează martorul, expertul sau interpretul.

● Situația martorului în procesul civil este reglementată în mod diferit. Potrivit art. 200 din Codul de procedură civilă martorii au dreptul la compensarea pierderii zilei de muncă. În conformitate cu art. 170 din același cod partea căreia i s-a încuviințat proba cu martori este datoare, sub sancțiunea decăderii, ca în termen de 5 zile să depună suma fixată de instanță pentru despăgubirea martorilor.

★

În toate cazurile expuse mai sus, se constată că persoanele încadrate își păstrează dreptul de a primi echivalentul retribuției ce li se cuvine, în condițiile legii, fără a presta în schimb o muncă efectivă (fără a desfășura activitatea lor normală).

COMENTATOR

SOLUȚII ARBITRALE ȘI JUDECĂTOREȘTI

OBLIGAȚIILE FURNIZORULUI ÎN CAZUL LIVRĂRII PRODUSELOR ÎN VAGON COMUN

Potrivit pot. 214 din Normele metodologice BNRSR nr. 1/1972, furnizorul care expediază mărfurile în vagon comun este obligat să comunice destinatarului transportului, adresele celorlalți beneficiari și să menționeze în facturile emise asupra acestora adresa la care a fost expediat vagonul. Destinatarul căruia îi este expediat vagonul comun este obligat ca la sosirea mărfurilor să-i înștiințeze pe ceilalți beneficiari.

În speță, furnizorul nu a dovedit că în actele de livrare a precizat adresa beneficiarilor efectivi pentru ca destinatarul să-i anunțe în vederea ridicării mărfii și nici nu a menționat în facturile emise asupra beneficiarilor efectivi adresa destinatarului la care a expediat vagonul.

În raport cu neîndeplinirea acestor obligații, s-a dispus ca organul arbitral să reanalizeze dreptul furnizorului la penalități pentru întîrzierea achitării prețului mărfurilor livrate în condițiile sus-menționate (Decizia primului arbitru de stat nr. 3246/1974).

MODIFICAREA SORTIMENTELOR PRIN ACORD TACIT

Furnizorul livrînd în cadrul aceleiași grupe de produse și în limitele admise de actele de planificare un alt sortiment decît cel contractat, iar beneficiarul acceptînd acest sortiment, se realizează un acord tacit prin care se modifică contractul.

În speță, obligațiile contractuale asumate pe trimestrul IV la produsul țesături din lînă au fost în parte acoperite prin livrarea sortimentelor contractate sau a altor sortimente din cadrul aceleiași grupe.

Prin faptul că aceste livrări au fost acceptate și achitate de beneficiar se consideră că acesta și-a dat acordul cu privire la modificarea sortimentelor, deci livrările efectuate în aceste condiții se consideră contractuale. (Decizia primului arbitru de stat nr. 3223/1974).

PRESCRIEREA DREPTULUI LA ACȚIUNE PRIVIND CONTRAVALOAREA LUCRĂRILOR DE PROIECTARE SISTATE

Pirîta-beneficiară la 2 februarie 1972 a renunțat definitiv la proiectul de execuție pe care l-a comandat reclamantului proiectant.

Cu privire la data de la care începe să curgă termenul de prescripție a acțiunii avînd ca obiect pretențiile proiectantului la contravaloarea lucrării sistate, primul arbitru de stat, prin decizia nr. 3275/1974, a stabilit că dreptul la acțiune s-a născut din momentul cînd pirîta a sistat executarea documentației, deoarece la această dată reclamantul avea posibilitatea și obligația să evalueze documentația pe care a elaborat-o și să pretindă costul acelei documentații. În consecință, pe aceeași dată a început să curgă prescripția dreptului la acțiune.

TERMENUL DE VALORIFICARE A PRETENȚIILOR REZULTÎND DIN DIFERENȚE DE PREȚ

Art. 4 lit. c. din Decretul nr. 167/1958 prevede termenul de prescripție de 6 luni pentru orice acțiune ce are ca obiect restituirea de diferențe de preț rezultate din recalcularea prețurilor în temeiul dispozițiilor legale sau din aplicarea greșită a prețurilor sau tarifelor legale.

Pretenția beneficiarului de a i se restitui suma corespunzînd impozitului pe circulația mărfurilor, greșit facturată și încasat de către furnizor cade sub incidența termenului menționat, acest impozit fiind un element al prețului.

În cazul erorilor de calcul aritmetic, cînd litigiul dintre părți nu se poartă asupra legalității prețului, ci asupra modului de determinare a valorii produselor în raport cu un preț necontestat, acțiunea beneficiarului este supusă prescripției de 18 luni prevăzută de art. 3 din decretul citat. (Decizia primului arbitru de stat nr. 3233/1974).

UN CAZ PARTICULAR DE SUSPENDARE A PRESCRIȚIEI

Prin Instrucțiunea comună PAS — BNRSR nr. 11/1961 s-a prevăzut că pentru pretenții privind plata prețului produselor livrate, prestațiilor efectuate și lucrărilor executate, cursul prescripției se suspendă pe timpul dintre introducerea forme legale de decontare și momentul în care creditorul a luat sau trebuia să ia cunoștință de rezultatul negativ al demersurilor făcute prin bancă în vederea încasării prețului ce i se datorează.

Prin Decizia primului arbitru de stat, nr. 3218/1974 s-a precizat că pentru a se produce efectul suspensiv de prescripție menționat este necesar ca utilizarea unei atare forme legale de decontare să fie obligatorie și ca ea să fi fost în fapt folosită de creditor.

H. M.

INTREBĂRI ȘI RĂSPUNSURI

● **GHEORGHE STĂNESCU, Constanța** — Personalul din cadrul unităților economice, poate fi premiat și în cursul anului în afara premierii de sfârșit de an. Legea majorează cota de constituire a fondului de premiere, până la 1% din fondul de retribuie planificat unității, urmînd să se prevadă separat fondul de premiere destinat muncitorilor și separat fondul de premiere destinat personalului tehnic, economic, de altă specialitate, administrativ, de deservire și pază. Sumele neconsumate într-un trimestru pot fi raportate în trimestrele următoare, pînă la sfîrșitul anului, fără a putea fi trecute de la o unitate la alta. Premiile pentru realizări deosebite nu pot fi acordate cadrelor din conducerea unității lor.

● **IOAN VASILESCU, Brăila** — Legea prevede constituirea de către ministere, celelalte organe centrale și comitetele executive ale consiliilor populare județene și al municipiului București, a unui fond de premiere, de pînă la 0,05% din fondul de retribuie planificat anual pentru unitățile economice în subordine. În afara muncitorilor și celorlalte categorii de personal, premiile din acest fond pot fi acordate și cadrelor de conducere a unităților, atunci cînd se apreciază că au adus o contribuție deosebită la îndeplinirea și depășirea sarcinilor unităților în care lucrează. De asemenea, legea prevede constituirea unui fond de premiere, de pînă la 0,05% din fondul de retribuie planificat centralelor, din care fond pot fi premiați muncitorii și celelalte categorii de personal, cu excepția directorilor generali și directorilor pe funcții, ai centralelor respective. Același muncitor poate fi, deci, premiat, atît din fondul de premiere constituit la nivelul unității, cît și din fondurile constituite la nivelul ministerului și ale centralei.

● **NICUȘOR CONSTANTINESCU, Ploiești** — Personalul de toate categoriile poate fi premiat și pentru realizarea de economii față de normele de consum stabilite la materii prime, materiale, combustibil și energie. Fondul de premiere se constituie din aplicarea unei cote care, de regulă, reprezintă pînă la 30% din valoarea economiei realizate. Pentru realizarea de economii la materiale deosebit de importante, cota de premiere poate fi de pînă la 50%.

Sursa de acoperire a premiilor pentru economii de materiale o constituie fondul de retribuie planificat unității. În unele cazuri de excepție, expres prevăzute în Hotărîrea Consiliului de Miniș-

tri, fondul necesar pentru plata premiilor se acoperă din fondurile ce se stabilesc, în acest scop, în planul național unic de dezvoltare economică și socială. Menținînd reglementarea în vigoare, legea prevede posibilitatea acordării de premii, în cursul anului, în cazul obținerii unor economii de forță de muncă. Fondul de premiere, reprezintă în primul an de aplicare a măsurii care a permis obținerea economiei, 30% din aceasta, premiul acordîndu-se și în următorii doi ani (în procent de 10, respectiv 5% din economia realizată în primul an).

● **ADRIAN POPESCU, Turnu Severin** — În unitățile din ramura construcții-montaj, legea retribuiri după cantitatea și calitatea muncii menționează, în vederea stimulării mai accentuate a predării înainte de termenul planificat a obiectivelor de investiții (inclusiv a lucrărilor de foraj, montaj turle, de prospecțiuni și explorări geologice), acordarea de recompense personalului din unitățile de execuție și deservire, furnizoare de utilaje tehnologice și elemente de construcții, de proiectare și beneficiare.

Recompensele se acordă, cu condiția respectării cerințelor de calitate a lucrărilor, dacă s-a redus durata planificată de realizare a obiectivelor industriale cu cel puțin 2%, respectiv, pentru celelalte categorii de investiții cu cel puțin 3%.

Fondul de recompensare poate reprezenta pînă la 1% din valoarea investiției, fiind constituit la beneficiarul de investiții. Sumele corespunzătoare se eliberează din fondurile economisite (50%) față de devizul general, iar restul de pînă la 50%, din beneficiile realizate, ca urmare a punerii în funcțiune înainte de termen a capacității de producție respective.

În cazul obținerii unor economii la fondul anual de retribuie planificat șantierelor de construcții-montaj, personalul poate beneficia de premii reprezentînd pînă la 25% din economiile realizate, dacă au fost respectate condițiile prevăzute de lege privind predarea la termen, respectarea calității prescise a lucrărilor, nedepășirea cheltuielilor la 1000 lei producție, precum și îndeplinirea beneficiului planificat.

● **CORNEL DIONISIE, Giurgiu** — Luînd în considerare specificul activității portuare și interesul major de reducere a timpului de staționare a navelor sub operațiuni de încărcare-descărcare, s-a prevăzut posibilitatea premierii personalului (dochterii, conducătorii de utilaje portuare și operatorii de dană) care a avut o contribuție deosebită la reducerea acestui timp, fiind stabilite cote diferențiate și modalități diferite de constituire a fondului de premiere, în funcție de categoria navelor (maritime sau fluviale).

Pentru personalul întreprinderilor de comerț exterior s-a stabilit posibilitatea acordării de premii pentru încheierea de operațiuni de export-import și prestări de servicii, care prezintă o eficiență valutar-financiară ridicată pentru economia națională. Premiile se acordă și pentru realizarea unui export peste cel prevăzut în plan, precum și pentru reducerea importului, pe bază de tarife în lei — la 1000 lei valută realizată din export, respectiv la 1000 lei economisită ca urmare a reducerii importului.

● **ILIE VELCU, Tirgoviște** — Casa de Economii și Consumațiuni poate acorda premii persoanelor încadrate în alte unități, care au obținut rezultate remarcabile în acțiunea de atragere a disponibilităților bănești ale populației.

În cadrul concursurilor de material didactic și pentru stimularea manifestărilor didactice și educative, personalul didactic poate fi premiat, din fondurile speciale destinate acestui scop. De asemenea, cadrele didactice, personalul de cercetare științifică, muncitorii, precum și alte categorii de personal din învățămîntul superior, care au efectuat lucrări în afara obligațiilor de serviciu, pe bază de contracte de colaborare, pot beneficia de premii, de pînă la 15% din sumele încasate, fără să depășească 25% din retribuția tarifară realizată în perioada pentru care se face premiarea, cu condiția predării la termen a lucrărilor contractate, precum și a asigurării unei calități corespunzătoare. Și personalul din unitățile sanitare, care se evidențiază în acțiunea de îmbunătățire a stării de sănătate, poate fi premiat de Ministerul Sănătății din fondul prevăzut în acest scop în planul său de cheltuieli.

I. S.

revista
economics

SUPLIMENT

Redacția și administrația
BUCUREȘTI 22
Calea Dorobanți nr. 25
Telefon 12 66 10

Cont I.S.I.A.P. nr. 64.03.01.53
BNRSR filiala Sector 1
București

Tiparul: Întreprinderea
poligrafică „Informația”